

11.4.2014

B7-0365/2014

REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

iesniegts, noslēdzot debates par Komisijas priekšsēdētāja vietnieces / Savienības augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos paziņojumu,

saskaņā ar Reglamenta 110. panta 2. punktu

par ES ārpolitiku kultūru un reliģiju daudzveidības iezīmētā pasaulē (2014/2690(RSP))

Marietta Giannakou
Ārlietu komitejas vārdā

Eiropas Parlamenta rezolūcija par ES ārpolitiku kultūru un reliģiju daudzveidības iezīmētā pasaulē (2014/2690(RSP))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību (LES) 2. un 21. pantu un Līgumu par Eiropas Savienības darbību (LESD),
- ņemot vērā ANO Statūtus,
- ņemot vērā Eiropas Cilvēktiesību konvenciju un Eiropas Savienības Pamattiesību hartu, jo īpaši tās 10. un 22. pantu,
- ņemot vērā ANO Konvenciju par jebkādas sieviešu diskriminācijas izskaušanu,
- ņemot vērā Starptautisko paktu par ekonomiskajām, sociālajām un kultūras tiesībām,
- ņemot vērā Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām,
- ņemot vērā UNESCO Konvenciju par kultūras izpausmju daudzveidības aizsardzību un veicināšanu,
- ņemot vērā ANO rezolūcijas par reliģijas vai ticības brīvību un par jebkādas uz reliģiju un ticību balstītas neiecietības un diskriminācijas izskaušanu, jo īpaši Ģenerālās asamblejas 2012. gada 20. decembra rezolūciju A/RES/67/179 un Cilvēktiesību padomes 2013. gada 22. marta rezolūciju A/HRC/22/20/L.22,
- ņemot vērā Ārlietu padomes 2012. gada 25. jūnijā pieņemto ES stratēģisko satvaru un rīcības plānu par cilvēktiesībām un demokrātiju (11855/2012),
- ņemot vērā Padomes 2008. gada 20. novembra secinājumus par kultūras daudzveidības un kultūru dialoga sekmēšanu Eiropas Savienības un tās dalībvalstu ārējās attiecībās,
- ņemot vērā Eiropas darba kārtību kultūrai (COM(2007)0242), kuras mērķis ir veicināt kultūras daudzveidības un ES vērtību izpratni, dialogu ar pilsonisko sabiedrību un paraugprakses apmaiņu,
- ņemot vērā Parlamenta 2012. gada 2. februāra ieteikumu Padomei par konsekventu politiku attiecībā uz režīmiem, pret kuriem ES piemēro ierobežojošus pasākumus¹,
- ņemot vērā 2011. gada 12. maija rezolūciju par kultūras nozīmi ES ārējās darbībās²,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2013. gada 13. jūnija ieteikumu Padomei par projektu

¹ Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0018.

² OV C 377 E, 7.12.2012., 135. lpp.

ES pamatnostādnēm par reliģijas vai ticības brīvības veicināšanu un aizsardzību¹ un Ārlietu padomes 2013. gada 24. jūnijā pieņemtās ES pamatnostādnes par reliģijas vai ticības brīvības veicināšanu un aizsardzību,

- ņemot vērā 2012. gada 11. decembra rezolūciju par Digitālās brīvības stratēģiju ES ārpolitikā²,
- ņemot vērā Reglamenta 110. panta 2. punktu,
- A. tā kā ES ir dibināta, pamatojoties uz cilvēktiesību, tiesiskuma un demokrātijas principiem, kas ir noteikti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, un tā kā tā vēlas un tai ir morāls un juridisks pienākums veicināt un aizsargāt šīs vērtības ārējās attiecībās ar visām citām valstīm;
- B. tā kā LES 21. pantā noteikts, ka „Savienības starptautiskās darbības virzītājspēks ir [...] demokrātija, tiesiskums, universāls un nedalāms cilvēktiesību un pamatbrīvību princips, cilvēka cieņas neaizskaramība, vienlīdzības un solidaritātes princips, kā arī Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtu un starptautisko tiesību ievērošana”;
- C. tā kā kultūras un reliģisko atšķirību jēdziens bieži ir izraisījis konfliktus starp dažādām iedzīvotāju grupām un valstu un valdību vadītāji un režīmi to bieži ir izmantojuši savu mērķu sasniegšanai, tādējādi saasinot konfliktu;
- D. tā kā reliģiskās un kultūras daudzveidības izpratne, kas nodrošina pamatu dažādu mentalitāšu iekļaušanai, savstarpējai cieņai un saprašanai, ir solīds līdzeklis iecietības un samierināšanās atbalstīšanai pēckonflikta situācijās un palīdz veicināt cilvēktiesības un demokrātiju;
- E. tā kā šajā globalizācijas laikmetā nācijas, valstis un civilizācijas aktīvi savstarpēji mijiedarbojas un ekonomisko un politisko sistēmu darbību reglamentējošie noteikumi un tiesību normas kļūst aizvien ciešāk saistītas un saskaras ar kopējiem problēmjautājumiem, piemēram, klimata pārmaiņām, terorismu un nabadzību, vienlaikus atspoguļojot nacionālo identitāti un kultūras atšķirības, kuru pareiza izpratne ir izšķiroši svarīga uz iecietību balstīta starptautiskā dialoga norisei;
- F. tā kā visās civilizācijās tiek augstu vērtēts nacionālais kultūras mantojums, kas ir pamats iedzīvotāju kultūras identitātei,

ES ārpolitikas principi

1. apgalvo, ka cieņa pret kultūras daudzveidību un iecietība pret dažādiem priekšstatiem un ticībām apvienojumā ar cīņu pret jebkāda veida ekstrēmismu un nevienlīdzību joprojām ir nepieciešama un neatņemama daļa no miermīlīgas starptautiskās iekārtas — kas būtu balstīta uz vispārēji atzītām demokrātiskām vērtībām — sekmīgas izveides procesa;
2. atkārtoti uzsver savu pārliecību, ka Savienībai, aizstāvot savas intereses pasaulē,

¹ Pieņemtie teksti, P7_TA(2013)0279.

² Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0470.

vienmēr sava politika jābalsta uz tās izveides pamatā esošo pamatvērtību (demokrātijas, tiesiskuma un cilvēktiesību, sociālā taisnīguma un cīņas pret nabadzību) popularizēšanu un uz cieņu pret citām valstīm;

3. uzstāj, ka par ES mērķi ārējās attiecībās jānosaka arī pie mazaizsargātām grupām, piemēram, etniskajām vai reliģiskajām minoritātēm, piederošu cilvēku aizsardzība, sieviešu tiesību popularizēšana, viņu emancipācija, pārstāvība un līdzdalība ekonomiskajos, politiskajos un sociālajos procesos un cīņa pret jebkāda veida vardarbību un diskrimināciju, kas balstīta uz dzimumu vai seksuālo orientāciju;
4. uzskata, ka jebkāda veida izglītības pieejamība, jo īpaši ar pagātnes notikumu atcerēšanās, vēstures un kultūras apmaiņas veicināšanas palīdzību, ir neaizstājama reliģijas un kultūras mantojuma izpratnē un cienīšanā;
5. prasa ES veicināt galveno starptautisko nolīgumu cilvēktiesību, tostarp sieviešu tiesību, jomā, visu pret diskrimināciju vērsto nolīgumu, darba tiesību pamatkonvenciju un reģionālo cilvēktiesību instrumentu ievērošanu; sagaida ātru Eiropas Cilvēktiesību konvencijas ratifikāciju, ņemot vērā Eiropas Savienības Tiesas galīgo nolēmumu;
6. prasa ES veicināt UNESCO Konvencijas par kultūras izpausmju daudzveidības aizsardzību un veicināšanu ratificēšanu un īstenošanu;
7. uzsver, ka ES, kas senāk sasniedza konkrētus rezultātus cīņā pret nāvessodu, ir jāieņem apņēmīgāka nostāja, un aicina iestādes un dalībvalstis saglabāt un pastiprināt savas politiskās saistības šajā jomā, lai nāvessods reiz tiktu atcelts uz visiem laikiem visā pasaulē;
8. uzskata, ka stabila un moderna demokrātija ar funkcionējošu tiesiskumu ir instruments miera nodrošināšanai, starptautiskai sadarbībai un vēlmei konstruktīvi risināt pasaules mēroga jautājumus un ka ES interesēs ir aktīvi veicināt brīvības, iecietības un atklātuma politisko kultūru, valsts un reliģijas nošķiršanu un demokrātisku institūciju attīstību visā pasaulē;
9. jo īpaši atzīmē, ka pēdējās divās desmitgadēs notikušī pāreja uz demokrātiju daudzās pasaules valstīs un ne tik senās sacelšanās arābu valstīs ir parādījušas, ka tiekšanās pēc demokrātijas, sociālā taisnīguma, cilvēka cieņas un līdztiesīgas līdzdalības ir universāls virzītājspēks iedzīvotāju grupās ar atšķirīgu kultūru un reliģisko piederību un starp tām un ka to nevajadzētu uzskatīt tikai par Rietumiem risināmu jautājumu;
10. uzskata, ka kultūras un reliģisko atšķirību jēdziens ir vairakkārt ticis instrumentalizēts, lai attaisnotu acīm redzamus autoritatīvu režīmu un radikālu nevalstisku dalībnieku izdarītus cilvēktiesību pārkāpumus;
11. noraida esenciālistiskus kultūras kā nemainīgas vienības redzējumus; uzskata, ka globalizācija un pieaugošā dažādu kultūru un reliģiskās piederības cilvēku mijiedarbība var veicināt universālu vērtību kopēja pamata attīstību un nostiprināšanos;
12. atgādina, ka cieņa pret mazākām kultūrām un mazākumkultūrām un to aizstāvēšana un šo kultūru spējas miermīlīgi izpausties saskaņā ar cilvēktiesībām veicināšana ir veids, kā

novērst kultūras atšķirību redzējumu kā konfrontāciju starp nesamierināmām naidīgi noskaņotām grupām un veicināt mieru un stabilitāti;

13. uzsver, ka attīstības politikā, krīzes pārvaldībā un pēckonflikta stabilizācijā būtisku lomu vajadzētu ieņemt iekļaujošai izglītībai;
14. uzsver, ka cieņa pret reliģijas brīvību ir svarīgs ārpolitikas princips, kas padara ilgtspējīgākas starptautiskās attiecības un veicina tautu sadarbību, pamatojoties uz cilvēcīgumu, iecietību un savstarpēju atzīšanu;
15. noraida fundamentālistisku reliģisko doktrīnu — kuru mērķis ir atsevišķu kopienu tiesību mazināšana vai pārkāpšana — aizstāvību un izplatīšanu;
16. pauž bažas par neiecietības izplatīšanos un pauž dziļu nožēlu par vardarbību pret reliģiskām kopienām, tai skaitā kristiešiem, musulmaņiem, ebrejiem un bahajiem, kam daudzās valstīs tiek liegtas pamata cilvēktiesības tikai to ticības dēļ; stingri nosoda jo īpaši daudzos mēģinājumus slēgt vai iznīcināt baznīcas, mošejas, sinagogas, tempļus un citas lūgšanu vietas visā pasaulē;
17. uzsver to, cik liela nozīme ir kultūras diplomātijai, sadarbībai kultūras jomā un apmaiņai izglītības un kultūras jomā, darot zināmas vērtības, kas veido Eiropas kultūru, un virzot ES un tās dalībvalstu intereses; uzsver, ka ES ir jārīkojas kā saskaņotam pasaules līmeņa dalībniekam ar pasaules līmeņa perspektīvu un pasaules līmeņa atbildību;

ES loma ANO sistēmā un daudzpusējos forumos

18. atzīst, ka pašreizējai ANO sistēmas un jo īpaši Drošības padomes struktūrai būtu atbilstošāk jāatspoguļo pasaules līmeņa dalībnieku daudzveidība;
19. tomēr atzīmē, ka ES un tās dalībvalstis ir spējušas rast kopīgu pamatu dialogam un sadarbībai, lai kopā ar ANO dalībvalstīm rastu risinājumus, kas sniedzās tālāk par kultūras un reliģiskajām atšķirībām; atzīmē arī to, ka saspīlējumi un strupceļi, kas apgrūtina šādu risinājumu attīstību, izriet no pretestības, ko konfliktos iesaistītās valstis un puses šādu vienošanos panākšanai izrāda nevis, pamatojoties uz konfliktējošām morālām vērtībām, bet gan drīzāk stratēģisku apsvērumu dēļ;
20. uzsver to, cik svarīgi ir koordinēt forumus, kas tiek rīkoti ar mērķi veicināt kultūru un reliģiju dialogu un savstarpēju saprašanos; tomēr uzskata, ka būtu jāizvērtē šo forumu lietderīgums un jāapsver iespējas, kā palielināt to darbības jomas ietekmi;
21. atzīst parlamentārās diplomātijas vērtību un uzsver starptautisko organizāciju parlamentāro asambleju darba nozīmi kultūru un reliģiju dialoga veicināšanā; šajā sakarībā atzinīgi vērtē tādas iniciatīvas kā Savienības Vidusjūrai parlamentārās asamblejas (2012. gada martā Rabātā) ieteikumu izstrādāt Vidusjūras reģiona vērtību hartu;

Ar reliģijas ietekmi starptautiskajā politiskajā arēnā saistītie problēmjautājumi

22. ar bažām atzīmē, ka papildus draudiem, ko teroristu tīkli rada Savienībai un pārējai

pasaulei, reliģisko ekstrēmistu grupas, kuras vardarbību izmanto kā naida un neiecietības veicināšanas un sabiedrību un likumdošanas ietekmēšanas līdzekli, lai ierobežotu iedzīvotāju cilvēktiesības un pamatbrīvības, apdraud pašus principus, ko Savienība popularizē savā ārpolitikā un attīstības politikā, un darbojas ar atsevišķu valstu atklātu vai slēptu atbalstu;

23. uzskata, ka ES vajadzētu būt uzstājīgākai, atbalstot pilsoniskās sabiedrības cilvēktiesību un politisko tiesību popularizēšanā un aizsardzībā, kā arī reliģisko dogmu atvērtāku un iekļaujošāku interpretāciju valstīs, kurās valdība veicina vai piecieš neiecietīgus uzskatus par reliģiju un kultūru;
24. atzīmē, ka daudzās ārpus Eiropas esošās valstīs, pat tajās, kurās tiek pieļauta dažādu reliģisko uzskatu paušana, sekulārisms un ateistiski vai agnostiski uzskati tomēr bieži vien ir pamats juridiskai vai sociālai diskriminācijai un ateisti ir pakļauti draudiem, spiedienam un briesmām, un tādēļ viņiem ES programmās un politikā būtu jāparedz tāda pati aizsardzība kā reliģiskajām un citām minoritātēm; norāda, ka reliģijas un apziņas brīvība nozīmē gan tiesības uz reliģisko pārliecību un reliģijas praktizēšanu, gan tiesības to nedarīt, tiesības izvēlēties vai popularizēt reliģisko pārliecību kā daļa no vārda brīvības un tiesības mainīt savu reliģisko pārliecību vai atteikties no tās; sagaida, ka visi šie aspekti tiks iekļauti ES iniciatīvās kultūru dialogam;
25. ierosina, lai triju Ābrama reliģiju (jūdaisma, kristietības un islāma) reliģiskie līderi iesaistītos reliģiju dialogā vienotības un iecietības garā attiecībā uz visām to organizētajām dažādajām izpausmēm;

ES politikas ticamība, saskaņotība un konsekvence

26. uzskata, ka ES darbības lietderīguma pamatā ir tas, ka šī darbība kalpo kā paraugs, un iekšējās prakses un ārējās darbības saskaņotība;
27. aicina dalībvalstis atcelt jebkādas spēkā esošus likumus, kas ir pretrunā pamatā esošajai reliģijas un apziņas brīvībai, kā arī vārda brīvībai;
28. uzsver, ka ir svarīgi, lai ES savās ārējās darbībās popularizētu cieņu pret vārda brīvību, reliģijas vai ticības brīvību, preses brīvību un plašsaziņas un jauno informācijas tehnoloģiju pieejamības brīvību un aktīvi aizsargātu un popularizētu cilvēka digitālās brīvības;
29. prasa nodrošināt saskaņotu ES politiku cilvēktiesību jomā, kura balstītos uz kopējiem pamatstandartiem un konstruktīvu uz rezultātu orientētu pieeju; uzsver, ka ES, saskaroties ar cilvēktiesību pārkāpumiem, būtu jāizmanto visi tās rīcībā esošie instrumenti, tostarp sankcijas;
30. no jauna apstiprina savu atbalstu savstarpēju nosacījumu un politisku klauzulu par cilvēktiesībām un demokrātiju iekļaušanai visos ES nolīgumos ar trešām valstīm kā kopējam atkārtotam apstiprinājumam attiecībā uz savstarpējām saistībām ievērot minētās vērtības neatkarīgi no cilvēktiesību aizsardzības līmeņa konkrētajā valstī, kā arī attiecīgu aizsardzības pasākumu paredzēšanai, lai nodrošinātu to, ka neviena no pusēm nevar ļaunprātīgi izmantot apturēšanas mehānismu;

Ieteikumi Eiropas Ārējās darbības dienestam un Komisijai

31. aicina EĀDD un ES delegācijas visā pasaulē vēl vairāk iesaistīties sadarbībā ar trešām valstīm un reģionālajām organizācijām kultūru un reliģiju dialoga veicināšanā;
32. sagaida, ka ES pārstāvji savos politiskajos paziņojumos skaidri norādīs, ka jebkuras reliģijas vai ticības neiecietīga interpretācija, kas pieļauj vardarbību un represijas pret citu ticību sekotājiem nav saderīga ar ES vērtībām un vispārējām cilvēktiesībām un pret to ir jāiestājas tikpat apņēmīgi kā pret jebkuru represīvu politisko režīmu;
33. aicina ES padarīt kultūru par vēl stiprāku daļu no politiskā dialoga ar partnervalstīm un reģioniem visā pasaulē, veicinot kultūras apmaiņu un sistemātiski integrējot kultūru attīstības programmās un projektos; šajā sakarībā uzsver nepieciešamību racionalizēt Komisijas iekšējās darbības tās dažādajos ģenerāldirektorātos, kuri galvenokārt nodarbojas ar ārējo attiecību jautājumiem (ārpolitiku, paplašināšanos, tirdzniecību un attīstību), izglītību, kultūru un digitalizācijas programmu;
34. uzsver to, cik svarīgi šajā sakarībā ir nodrošināt ES personālam atbilstošu apmācību, un uzsver daudzu organizāciju, piemēram, Annas Lindas fonda un *KAICIID* dialoga centra Vīnē attiecīgo darbu;
35. atzīst, ka interneta un komunikāciju tehnoloģijas ir galvenie veicinošie faktori vārda brīvības, plurālisma, informācijas apmaiņas, izglītības, cilvēktiesību, attīstības, pulcēšanās brīvības, demokrātijas un kultūru un reliģiju mijiedarbības un iekļaušanas atvieglošanā, tādējādi atbalstot iecietību un izpratni; tādēļ mudina Komisiju īstenot ziņojumā par digitālās brīvības stratēģiju ES ārpolitikā izklāstītos ieteikumus;
36. uzsver daudzās jauno tehnoloģiju sniegtās iespējas kultūru un reliģiju dialoga un ES principu un vērtību popularizēšanā; mudina visus ES delegāciju vadītājus pilnībā izmantot digitālos diplomātijas instrumentus, pateicoties to aktīvajai un konsekventajai klātbūtnei sociālajos plašsaziņas līdzekļos; aicina EĀDD izpētīt jaunu virtuālo programmu sniegtās iespējas;
37. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētāja vietniecei / ES augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos, ES īpašajam pārstāvim cilvēktiesību jautājumos un dalībvalstu valdībām.